

1910-01-23

þý š ÅÀÁ Á ¹ ± ⁰ ï Â ; í » ± ³/₄ - ± Á . 1 9 9

Library of Neapolis University Pafos

<http://hdl.handle.net/11728/9324>

Downloaded from HEPHAESTUS Repository, Neapolis University institutional repository

ΚΥΠΡΙΑΚΟΣ ΦΥΛΑΞ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Δι έπιστολαι τῇ Διένθησε.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἀγορὰ Κύκκου ἀριθ. 34.

Τιμὴ ἐκάστου φύλλου κα.

**Ἐγιεύθυνος Ἰδιοκτέτης
ΕΦΡΑΙΜ Κ. ΠΕΤΡΙΔΗΣ**

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΕΥΑΓΩΝ ΚΑΘΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Ἐτονίζομεν ἐν τῷ παρελθόντι φύλλῳ τὴν ἀνάγκην διοργανώσεως τοῦ παρ' ἡμῖν ἀσύλου τῶν φρενοπαθῶν δπως διὰ ταύτης καταστῇ θεραπευτήριον τούτων καὶ οὐχὶ ἀπλῶς τόπος παριορισμοῦ καὶ διατροφῆς. Υπεδείξαμεν συγχρόνως τὴν ἀναγκαιότητα καὶ ὠφελιμότητα τῆς συστάσεως ἐκ τῶν ἐνδότων μικρᾶς σχολῆς κωφαλάλων καὶ τυφλῶν, οιτινες παρὰ πεπολιτισμοῦ ναὶ κοινωνίαις δὲν ὑφίστανται ἀπτοργον. Ἑγκατάλειψιν ὡς παρ' ἡμῖν συμβαίνει. Ἀλλ᾽ ἡ οικληρότης καὶ ἀδιοφορία, θημοσία καὶ ιδιωτική, ἀπαθανεῖ πλέον ἡ ἐγκληματικὴ ὡς πρὸς τὰς ἀτυχίες ἐκείνας ὑπέρβεις αἰτινες ἢ δηδιάστητων καὶ ἀνγθίκων, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, γενέων ρίπτονται κατὰ τὰς πρώτας τῆς ζωῆς ἡμέρας εἰς τὰς ἀγνίας, μακρὰν πάσχεις οἰκογενειακῆς περιττάλφεως καὶ φροντίδος, ἢ στεργθεῖσαι διὰ τοῦ ἀσυμπαθός φασγάνου τοῦ Θανάτου τοῦ πατρικοῦ καὶ μητρικοῦ ἐνδιαφέροντος παραμένουσι συνήθισταις ἀπροστάτευτοι, ἀνευ οὐδεμιᾶς ἀγωγῆς καὶ ἀναπτύξεως.

πρόσωπα ἀνευ οὐδεμιᾶς ἐξετάσεως τῆς ἀρμοδιότητος αὐτῶν πρὸς τὰ βαρέα καθήκοντα καὶ ἀτινα ἀποβλέποντα μόνον εἰς τὸ μηνιαῖον ἐπίδομα ησαν ἐντελως ἀνίκανα δπως παράσχωσι καὶ τὴν στοιχειωδεστάτην εἰς τὰ ἐμπιστεύεται ὑρέφη κατὰ τὴν ἡλικίων ἀνατροφὴν τούναντίον παρέχοντα ἔσυτες πρῶτων ὡς χειριστὸν παράδειγμα ἀνγθικότητος καὶ ἀκολασίας. εἰδεσμεν ἰδεῖσις ὅμμασιν—καὶ δυνάμεθα νάποδεξιωμεν τοῦτο ἐν πάσῃ στιγμῇ—ἐκθεται ἡ δρφανά εἰς ἀγκάλας γυναικῶν τὰς δποτας— φρίξατε!—ἔμδυνον ἐξ ἐπαγγέλματος! καθ' ἐκάστην τὸ αἰχος καὶ ἡ ἀτιμία τοιαυτα ἀθλία ὅτια πῶς θὰ ἡδύναντο νάποδων χρήσιμα εἰς ἀνθρωπίνους ὑπάρξεις δεομένας μορφώσεως ηθικῆς καὶ παιδαγωγίας; καὶ δὲν θὰ ἦτο πρωτιμώτερον ἐὰν ἐπρόκειτο τὰ οὕτω δῆθεν ἀνατρεφόμενα νὰ διέλθωσι διον προοιμιαζόμενον διὰ τοιαύτης ἀρχῆς ἀφεθῶσι δπως λαβῶσιν ὅμα τῇ γεννήσει τὸ μοιραίον τέλος;

Ἐν τούτοις ἡ κατάστασις αὐτη ἐπὶ ἔτη πολλὰ διήρκεις καὶ ἐκατο-

‘Η κοινωνία ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θεωρεῖται καὶ ἀνακηρύσσεται ὡς κηδεμῶν τῶν ἐκθέτων· καὶ δὴ φανῶν ὁ πορχειούμενης ὑπὸ τοῦ ὄφηλος αὐτῆς προορισμοῦ διπάς ἀναπληρώσῃ τῶν ἐκλιπόντων αὐτῆς μελῶν τὴν καθιστέργοιν ἐν τῷ καθήκοντι. Οἱ μεγάλοι καὶ σπουδαῖοι κοινωνικοὶ σκοποὶ ἀδύνατον εἰνεὶ παρεσπευχθῶσιν ἀνευ ἀμοιβαίσας τῶν κοινωνικῶν μελῶν ὑποστηρίξεως ἥτις πρωτίστως ἐν τῇ δεινῇ περιπτώσει τοῦ θανάτου ἐπιβάλλεται καὶ ἀναπόθευκτος καθίσταται. Πολλαὶ δημοσίες διηγενοῦς κοινῆς ἡ ἀτομικῆς μεριμνῆς τὴν ἀλλητήτων ἐκδηλώσιν καὶ τὴν ζῶσαν συταξις εἰπεῖν λατορίαν τῆς φιλανθρωπίας ἀποτελοῦσι παρ’ ἥμιν τὰνύπακτα ἐκθετοροφεῖα καὶ δημοσιοφεῖα;

"Ενεκα ιδιαιτέρων συνθήκων ἐπειράτη, τεν ἐν τῇ ξενοκρατουμένῃ Κύπρῳ τὴν περὶ τῶν ἀποκλήρων τούτων ἐπιμέλειαν ἀναλαμβάνει δι-
ιδιαστής διπάνης ἡ Ἐκκλησία ης βε-
μετὰ τοσούτων ἀλλων πλημμελγμά-
των καὶ τὸ προκείμενον καὶ δικαίως
διὰ ταῦτα ἀνεκλήγτως τοῦτο κατεδι-
κάσθι γένοδο τοῦ Κυπριακοῦ εκλήρου
καὶ λαοῦ.

βαίως αἱ γῆθικαι ἀρχαὶ ἀνυφούσιν εἰς
θρησκευτικὸν αὐτόχθονα καθήκοντὴν
πρὸς τοὺς πάσοχοντας, ἐνδεεῖς καὶ ἔγκα-
ταλελειμμένους ἀντιληγοῦν καὶ προστα-
σίαν. Ἀγνοοῦμεν τὶ εἰς τὰς ἀλλαζέκ-
κλημασιτικὰς περιφερείας ὡς πρὸς
τὸ Κύπριμα τοῦτο συμβαίνει ἀλλ' ὡς
πρὸς τὴν ἡμετέραν γνωρίζομεν εἴτε
αἱ ἴνοριακαὶ ἐκκληγοῖς κατέρχαλλον
κατὰ μῆνα ὥρισμένον ποσὸν εἰς τὴν
Ἀρχιεπισκοπὴν ὑπὲρ τῶν ἐκθέτων
καὶ δραφανῶν ὑπὸ τὸν δρον τὸν
αὐτῇ διὰ τούτου μισθώσατο ὥρισμένα
πρόσωπα ἀναλαμβάνοντα τὴν μέχρι^{τοῦ} ἔθνος ἔτους διατροφὴν αὐτῶν
καὶ ἀνατροφήν. Ἐν δὲν ἀπατώμεσα
δὲ τὴν ὑπήρξοιαν ταύτην διεῖχγεν δ
πειριδόντας ἐν Πεστίνων Ἀρχιεπίσκοπον.

Αλλ' ἐν τῇ προοεχεστάτῃ ἔρισται

διευθετήσει τῶν γοινοτικῶν ἡμῶν πραγμάτων ἀπαραίτητον εἶναι δῆπος ληφθῆ πρένοια καὶ δοσον ἀφορᾶ τὸ ζῆτυμα τοῦτο ἵνα σώζωνται καὶ παραδίδωνται εἰς τὴν κοινωνίαν δημιουρῶν ἔχοντα διὸ πᾶσαν ἐποφίν κινδυνεύοντα ὑνῦ τάνιης μέλιγ· ἀνάγκη δῆπος αὐξῆθων αἱ εἰσφοραὶ, ἀνακαλὺ φθῶντιν εἰ δυνατὸν νέοι πόροι καὶ καθόλου πᾶσα καταβληθῆ προσπάθεια δῆπος κοσμηθῆ η̄ φιμετέρα πόλις δι’ ὀρφανοτροφείου ἀναλόγου πάντοτε πρὸς τὰς διατιθεμένους δι’ η̄

τῶν ἀλλὰ καὶ τῆς ἐπισήμου τούτων ἀντιπροσωπείας, τῆς πολιτείας διαταῦτα καίτοι, ἐπαναλαμβάνομεν, διαστηρίζομεν σοδαράς ἐπίπλεας ἐπὶ τῇ κυβερνητικῇ προνοίᾳ θὰ ἐρρίπτω μεν τὴν ἰδέαν δῆπος ἐν δεδομένῃ πριτώσιε ἐπιζῆτηθῇ καὶ ἡ κυβερνητικὴ ὑπὲρ τῶν ἐκθέτων καὶ ὅρφῳ νῦν ἀφωγῇ τῆς κυβερνήσεως οὐ μνον καθίκον δι’ αὐτῆς μελλούση νὰ ἐπιτελέσῃ ἀλλὰ καὶ τὰς ἀπαιτούσιες τοῦ ἀλγηθούς συμφέροντος νὰ ἴκνη νοποίησην.

μιν πανιχρούς πόρους προτιμώτερον ἀναμφισβήτητως είναι δύος ἔξωρα-
τοιωμέν τὴν γῆθικὴν τῆς γῆμετέρας
κοινωνίας δύνιν διὰ τοιούτου εὐπργούς
καθιδρύματος καὶ δι’ ἐκείνων ἀκόμη
τῶν χρημάτων ἄτινα θὰ ἐδαπανῶν-
το πρὸς τὴν ἔξωτερηκήν μεγαλοπρέ-
πειαν καὶ τὸν ἔξωρατον τῶν ἐκ-
κλησιῶν ἡμῶν, ἐάνδοι ἰδιωτικοὶ ἔργα
νοι παρ’ ἐπιδία δὲν φανῶσι γενναῖ-
οι καὶ ἐπαρκεῖς δύος μετὰ τῶν ἐκ
τῶν ἐκκλησιῶν τροφοδοτήσωσι τὸ
δρφανικὸν ταμεῖον διδύτι εἰς τοι
αὕτα καθιδρύματα τελεσιουργεῖται λα-
τρεία κατ’ ἔσοχὴν εὐάρεστος εἰς Ἐ-
κεῖνον Ὅστις κατῆλθεν ἐκ τοῦ οὐ-
ρανοῦ Αὗτοῦ ἐνδιαιτήματος δύος
ἐπιφέρῃ τῆς ἀνθρωπότητος τὴν γῆθι-
κὴν ἀνάπλασιν καὶ ἀναγέννησιν.
Εἶνε ἀληθὲς δτι εἰς κοινωνίας προ-
γγέμενας τὴν ὑπὲρ τοιούτου φιλαν-
θρωπικοῦ καταστήματος δαπάνην

καταβάλλουσιν οἱ Δῆμοι ἀλλ᾽ ἐπειδὴ τὸ παρ' ἡμῖν Δημαρχεῖον δὲν ἀντιπροσωπεύει δραγυενὲς στοιχείον καὶ δι' ἄλλους λόγους παρουσιάζονται πολλαὶ εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ ἀνάλγηψιν μερίμνης τοιαύτης πρέπει ἄλλως νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα ἔκατέρας φυλῆς ἴδιαιτέρως μεριμνώσης περὶ τῶν ἔκατης ἀποκλήρων πλασμάτων.

Ατέλεια χαρακτῆρος συντελεσθεῖσα καὶ κοσμοῦσα τὴν ἡθικὴν τῆς Κύπρου ὅψιν;

**ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ ΕΙΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ
ΕΝ ΜΟΡΦΟΥ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟ**

Περὶ τῆς πολιτείας δὲν δημιούρ-
μεν διότι ή 'Αγγλική ἀπάθεια καὶ
ἀστοργία ως πρὸς τὰς δυστυχίας τῶν
κυβερνωμένων δὲν ἐπιτρέπει οὐδὲν νὰ
διανογῇθωμεν πρωτοβουλίαν ἐκ μέ-
ρους αὐτῆς περὶ τοιαύτης ὑποθέσεως
ἀφοῦ πρὸς ἄλλας ἐπικαλύξεις περὶ
ἄλλων κατεπειγόντων ζητυμάτων
ἐπιδεικνύει τὴν παροιμιώδη δυση-
κοῖαν καὶ ἀναλγγοῖσαν.

Καὶ ἐν εἰς πάντα τὰ ικάτη γῆ-
θελόν ποτε ἐπικρατήσει αἱ ιδέαι τῆς
Πολιτείας τοῦ Πλάτωνος ἐν Κύπρῳ
ἢ Ἀγγλοκρατίᾳ θὰ καθυστέρει τῆς
καθολικῆς πορείας τῶν πεπολιτισμέ-
νων κυβερνήσεων ἀγνοοῦσα ἢ θέ-
λεισσα ὑδρυνοῦ τὰ δικαιώματα τῶν
πολιτῶν ἐπὶ τῆς οτοργῆς καὶ τοῦ
καὶ ἀσθένειαν ἐξ ἡς αὗτοι χρονία
πάσχοντες ἐπρεπε προγνούμενως τούτοις
ὑποβάλλωσιν ἑαυτοὺς εἰς θεραπείαν.

Ἐξηγέρθη δὲ «Κυπρ. Φύλαξ» καὶ
τὰ τοῦ ἐν Μόρφῳ ιθυνικοῦ ἐπεισο-
δίου διέτι ὑπέλαθεν ἔτι διὰ τῶν αὐ-
τοῦ γενομένων κατηγέλθη ράπισμα
δεινὸν κατὰ τῆς ιθυνικῆς ἀξιοπρέ-

ενοιασφερόντος τῆς πολιτείας. Δέν ἐννοούμεν βεβαίως διὰ τῶν γραμμῶν τούτων ἐπως ὑπερμαχήσωμεν τῶν οὐτεπιῶν τοῦ οὐγχέρου σοσιαλιομοῦ οὐδὲν νὰ ζητήσωμεν τὴν ἐφαρμογὴν θεωριῶν κατοδεδικασμένων εἰς αἰώνιαν ἀγρυπνίαν, ἐφόσον τεῦθάσιτεν εἰ ἀνθρώποι παραμένουσιν ἀνθρώποι· ἀλλ᾽ ἂν ἀποκραύεται ὑπὸ τῶν δρθῶν καὶ σοθαρίες σκεπτομένων δικρατος καὶ ἀργαντικές σοσιαλιομές, διπρόχειν εἰν τούτοις ἀρχαὶ κοινωνικιαὶ ἔγκυροι καθαγιαζόμεναι καὶ ὅπ' αὐτοῦ τοῦ χριστιανομοῦ, αἵτινες πρέπει νάποτε λῶσι τὸν γνώμωνα τοῦ θεϊκοῦ βίου οὐχὶ μόνον τῶν πολι-

πειας τὴν δοσίαν βεβαίως πρέπει ν θεωρῶμεν πάντες λίαν εὐαίσθητον αυγχρόνιας δέ διότι ἐπείσθημεν δτ ἐπιδιώκεται συστηματικῶς ἐπηρεασμὸς κατὰ τοῦ θεϊκοῦ φρονήματος ἐπερ. ἐσφρόβητε Ισχυρὸν καὶ ἀνείνε δέν πρέπει, ὑποθέτομεν, νάφιεται ὑφιστάμενον προσβολὰς δσασ δήποτε ἀπαρατηρήτως. Μήπως τ θρησκευτικὸν αἰσθημα δέν είναι ε πάντα "Ἐλληνα Ισχυρὸν καὶ ἐν τού τοῖς ἀποτρέπονται οἱ γονεῖς δπω ἀποστέλλωσι τὰ τέκνα αὐτῶν ε προπαγανῶνικάς σχολάς ἵνα σώζων τα ταῦτα ἀπὸ τοῦ προσηλυτισμοῦ Πρέπει ἀλλως τε νάναιμείνησεν

πως ιδωμεν διαστρεφομένην τὴν ἐθνικὴν συνείδησιν καὶ ἐνδὲ ἔστω Κυπρίου διὰ νά τὸ εἰγερθῶμεν δπότε βαρυτάτη θὰ εἶναι η ἡμετέρα εὐθύνη;

Ειράφη υπό τής «Έλευσιτέας» διτι ἔχομεν ἀμφισσητήσει τὴν φιλοπατρίαν τῶν πρωτοστατησάντων εἰς τὰ ἔγκαινια τοῦ ἀρρεναγωγείου Μέρφου ἐν φῆμεις δί βσων ἐγράψαμεν ἀπλῶς ὑλέγξαμεν ως «ἀνάρμοστον καὶ «ἄξιομέρπτον» τὴν συμπεριφορὰν τοῦ Ἐλληνος Δημάρχου Μέρφου καὶ τῶν τυχὸν δικρόνων ἐκφράσαντες οὗτω μοιμρήν διὰ τρόπουν καθ' ὃν διεξήγαγον τελετὴν ἀφορῶσαν τὴν Ἐλληνικὴν παιδείαν, χωρὶς νὰ θελήσωμεν ἐκ τῶν γενομένων νὰ ἔξαγάγωμεν γενικώτερα καὶ βαθύτερα συμπεράσματα. Μετριώτατος λοιπὸν ἦτο δοῦφος ἡμῶν δρθεὶς χαρακτηρισμὸς τοῦ ἰθυκροῦ διλισθήματος διπερ παρέσυρε τοὺς πόδας τοῦ ἀπλοῦκου δημάρχου καὶ τῶν ἀφελῶν ὀκείνου διπαδῶν μετ' ἀφρότητος πάντως ἐνεργησάντων διεύποργησαν.

΄Ησθάνθημεν δὲ ἀντιθέτως πρὸς τὴν Ἀ' Ἐλευθερίαν ἀγανάκτησιν ἀναγνώσσαντες τὰς ἐκ Μόρφου ἀνταποχρίσεις περὶ τοῦ ἐν λόγῳ λυπηροῦ ζητήματος μὴ πραθυδεῖσαν οὐδὲ ἐπ' ἐλάχιστον ἐκ τῶν θεντικῶν λογαρίων τοῦ διδασκάλου τοῦ ἀρεναγωγείου διότι φρονοῦμεν θτὶ δισθενέστατος ἥχος τῶν λόγων καταπνίγεται ωδὴ τῆς ζωηρᾶς τῶν πραγμάτων φωνῆς· θταν βλέπωμεν

τὸν Ἑλληνα ἔκεινον διδάσκαλον Ἕγ-
χωμιάζοντα καὶ θυμιάζοντα ταπειγῶς
Ἄγγλους ὑπαλλήλους, δταν γνω-
ρίζωμεν δτι ἴθυσίασεν ημέρας πολ-
λάς προωρισμένας πρὸς ἐκτέλεσιν
τοῦ ἔθνικοῦ καθήκοντος δπεις πα-
ρασκευάση χορὸν ἐξ Ἑλληνοπα-
δῶν ἵνα φάλωσι τὸν Ἀγγλικὸν σ-
μυον ἰστάμενοι εἰς προσοχὴν πρὸ-
ἀντιπροσώπων τῆς ἀπεχθανῆς ἐν
Κύπρῳ ξενοκρατίας, μετ' ἀγδίασ-
στρέφομεν τὸ πρόσωπον ἀπὸ τῆς
ἔθνικολόγου κενολογίας αὐτοῦ ἕφδ-
σον αἱ πράξεις τινὲς ἐλέγχουσι κ.
συντάκται τῆς εἰς Ἐλευθερίας πλή-
ρη διάστασιν πρὸς τοὺς λόγους οὐρ-
τοι στεροῦνται τελείως πάσης ση-
μασίας ἐφόσον αἱ διὰ τῶν χειλέων
ἀπορρέουσαι λέξεις ὑπὲρ τῆς πα-
τρίδος δὲν ἔξωραζούσι βίον ἀφιε-
ρωμένον εἰς τὴν ἀληθῆ τῆς πατρί-
δος ὑπηρεσίαν δὲν ἐπέχουσι θέσιν
ἄλλην ειμὴ τὴν τοῦ φυγμυθίου εἰς
ώχρας καὶ ὑπὸ κηλίδων ἐσπιγμα-
τισμένας παρειάς.

Ἐκ τῶν Ἰθυκῶν λόγων τοῦ πρωτοτέπου διδασκάλου ὥφλεισ τῶν ἐνηλίκων καὶ ἀγηλίκων Μορφιτῶν εἶνε λιαν προβληματικὴ εἰμή ἀνθ-
παρκτος, ἐνῷ ή ἐκ τῶν πράξεων αὐτοῦ βλάβη θετική καὶ βεβαία· ἀ-
πλούχοι χωρικοὶ καὶ χωρικόπαιδες οὐδὲν η̄ σχεδὸν οὐδὲν ἐννοοῦσιν ἐκ τῶν λόγων τοῦ Κομενίου, τος Μιλ-
λερ η̄ τοῦ Χάμμερσμιθ οὓς μετά φευδορήτορικού στόμφου ἀπήγγειλε πρὸς ἐπίδειξιν γνώσεων εὐκόλων πε-
ρισυλλεχθεισῶν ἐκ τῶν ἐφημερίδων, εἶνε δῆμος δυναταῖ τινὲς ἵξ αὐτῶν ἀσθενεῖς τὸ φρόνημα καὶ ἀμβλεῖς τὸν αὐτὸν μὲν ἀποστέλλειν ἔτι

